

SVALÖVS KOMMUN

SVALÖVS KOMMUNS FÖRFATTNINGSSAMLING

Kommunfullmäktige
2007-12-17 § 226

Policy för lokalisering av vindkraftverk i Svalövs kommun

INLEDNING

Svalövs kommun är positiv till en utveckling mot en ökad produktion av förnyelsebar energi. Vindkraften är ett av flera energislag som är lämpliga att ersätta fossila bränslen.

Rätt utbyggd kan vindkraften få stor betydelse för samhället samtidigt som en felaktig utbyggnad kan skapa en negativ inställning hos befolkningen och i vissa fall till och med hälsorisker (Eja Pedersen: Human resonance to wind turbine noise - perception, annoyance and moderating factors Göteborgs universitet 2007).

Svalöv har idag ett flertal vindkraftetableringar inom kommungränsen och där vissa placeringar kan ifrågasättas utifrån dagens kunskap och erfarenheter.

Skåne-regionen är tätbefolkad och har under de senaste åren blivit alltmer attraktiv. Inflyttningen har ökat, vilket medfört ökad efterfrågan på mark för bebyggelse. Det accelererade bebyggelsetrycket har under de senaste åren fått till följd att markägare börjar fundera på en alternativ användning av jordbruksmarken.

Kommunen har fått många förfrågningar till att bygga små grupper med bostäder men även grupper och enskilda vindkraftverk. Bebyggelsetrycket och även efterfrågan på mark för att få uppföra vindkraftverk är stort i kommunen, vilket framgår av antalet inkomna ansökningar.

Då efterfrågan på mark för vindkraftverk är stor och tillgången på lämplig mark begränsad har kommunen bedömt att frågan lämpligast löses med detaljplanläggning. En sådan ger möjlighet att på ett allsidigt sätt belysa och klargöra olika frågeställningar, låta myndigheter och enskilda komma till tals samt reglera tillkomsten av nya verk så att lämplig mark optimalt nyttjas för ändamålet.

Gällande översiktsplan för Svalövs kommun antogs av kommunfullmäktige den 28 maj 2007. I översiktsplanen anges kommunens avsikter under rubriken vindkraft:

”En spridd utbyggnad av vindkraft större än 500 kW bör ej ske inom kommunen. Nya vindkraftverk och grupper skall lokaliseras på ett avstånd av minst 700 meter från bostad. Vid etablering av kommersiell vindkraft skall i första hand grupper etableras. Utbyggnad skall ske efter detaljplanläggning.”

Policyns syfte

Detta policydokument har tagits fram som ett förtydligande av översiktsplanen och ska ligga till grund för prövning av vindkraftsetableringar i kommunen.

Generella bedömningsgrunder

I Svalöv finns det områden av riksintresse för såväl naturvård som kulturminnesvård, friluftsliv och försvar. I många fall överlagras flera riksintressen.

Markens lämplighet för vindkraftsetablering och reglering av miljöns utformning skall med hänsyn till den stora efterfrågan och verkens omgivningspåverkan ske genom detaljplan.

Vid planläggning skall följande iakttas

- Enstaka vindkraftverk omfattar 1 verk och grupper omfattar 2 eller fler verk.
- Bedömningsgrunder för enstaka verk gäller även respektive verk i en grupp.
- Områden som utpekats vara av intresse för vindkraftetablering i grannkommunerna ska ingå i bedömningsgrunderna.
- Enskilt verk utanför grupp ska placeras så att det inte uppfattas tillhöra eller utgöra en grupp.
- En landskapsanalys erfordras för bedömning av ett enskilt verk med beaktande av hinderbelysningens påverkan på omgivningen i mörker.
- Vindkraftverk i grupp prioriteras före enstaka verk.
- Stora vindkraftverk med hög effekt prioriteras.
- För etableringar av enstaka verk uttalas som en generell viljeinriktning att i varje enskild prövning skall bedömningen bl.a. ske utifrån riksintresset.
- Enstaka verk får inte placeras så att landskapet i kombination med andra verk upplevs industrialiserat.
- I genomförandebeskrivningen skall en analys klargöra verkens ekonomiska livslängd och ev. avveckling.

Markbestämmelser

Förordnandeområden

- Inom områden med förordnande enligt miljöbalken ska vindkraftverk inte etableras. I nämnda områdens närområden ska etablering av vindkraftverk prövas ingående med hänsyn till värdena i förordnandeområdet.

Riksintresseområden

- Vindkraftverk får endast om särskilda omständigheter föreligger, etableras i områden som har bedömts vara av riksintresse för kulturminnesvård, naturvård och friluftsliv. Vindkraftverk får inte uppföras så att riksintresseom-

råden påtagligt skadas.

Kulturminnesområden

- I säkerställda kulturhistoriska miljöer ska vindkraftverk inte etableras. I kulturhistoriskt värdefulla miljöer i övrigt och dess närområden ska etablering av vindkraftverk prövas med särskild hänsyn till kulturhistoriska värden.
- Ett respektavstånd föreslås kring kyrkor och andra karaktärsbärande element, som av hävd är viktiga och vackra landmärken i landskapet. Det får bedömas som angeläget ur såväl landskapsbildsynpunkt som kulturmiljösynpunkt att bevara landsbygdskyrkans dominerande roll i det agrara kulturlandskapet.

Stora opåverkade markområden

- Stora markområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag enligt miljöbalken bör så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär. Områdena undantas från lokalisering av vindkraftverk.

Friluftsområden

- Vindkraftverk ska lokaliseras så att upplevelse av natur, stillhet och tystnad i etablerade friluftsområden inte påverkas negativt.

Avstånd till fastighetsgräns

- Nya vindkraftverk och grupper av vindkraftverk ska i normalfallet lokaliseras på ett avstånd av minst 700 meter från verksamhetsområdets fastighetsgräns.

Avstånd till bostad

- Nya vindkraftverk och grupper av vindkraftverk ska i normalfallet lokaliseras på ett avstånd av minst 700 meter från bostad.

Gestaltning

Landskapsgestaltning

- Behandling av landskapsbilden är grundläggande i den analys som behöver göras i planeringen inför en etablering av vindkraft. Därvid är det viktigt att få fram en helhetsbild av hur landskapet upplevs och hur vindkraftsetablering påverkar denna upplevelse. Lösningar som leder till integrering av vindkraftverk i aktuellt landskap ska eftersträvas. Landskapets karaktäristiska ska utgöra grund för den placering och struktur som väljs i det enskilda fallet. Förväntad vindkraftsutbyggnad och teknikutveckling på området leder till att vindkraftverken blir större och därmed synliga på allt större avstånd och därmed blir de visuellt påverkade områdena allt större.
- Vindkraftverk i grupp ska ge en god helhetsverkan i valt landskap.

Design

- Den teknisk utveckling inom vindkraftsområdet är svår att förutse. Påverkan på landskapsbilden måste därför bedömas i varje enskilt fall.

- Design och färgsättning bidrar till helhetsintrycket och till en god helhetsbild. Vindkraftverken bör ej målas helt kritvita eller mörka utan i huvudsak ha en bruten vit färg. Även grå ton ger god helhetsverkan. Närmast marken kan de gärna ges en grön färg, som sedan tonas mot den övriga (helst) gråvita färgen. Färgsättning får till mindre del utföras med inslag av andra färger för att skapa harmoni med platsen.
- Låg rotorhastighet är positivt för upplevelsen av ett vindkraftverk.
- Vindkraftverk i grupp eller där grupp kan utvecklas ska utformas efter samma designprincip. Som arkitektur betraktat bör vindkraftverket framhäva både landskapets funktion och sin egen betydelse.

Reklam

- Reklambudskap får inte förekomma på eller vid vindkraftverk.
- Verken får ej förses med text, logotyper eller annan reklam, dock med möjligt undantag för mindre logotyp (tillverkarens firma) på motorhuset. Förutsättningarna anges i bygglovet.

Säkerhet

- Säkerheten bör klargöras med hjälp av en checklista med frågor om risk-situationen i varje enskilt fall. Ett skyddsområde bör säkerställas i detaljplanen.
- Säkerhet för servicepersonal ska redovisas.
- Vindkraftverksägaren bör redovisa ett kvalitetssäkringssystem som täcker in säkerhetsfrågor under hela vindkraftsverkets livslängd.
- Typgodkänd vindkraftsverkskonstruktion uppfyller erforderlig säkerhetsnivå.
- Säkerhetskrav som Försvaret, Luftfartsverket och Sjöfartsverket ansvarar för ska kunna uppfyllas.
- Vindkraftverk intill vägar för transport av farligt gods bör enligt Boverket ha minst 60 meters skyddsavstånd. Motsvarande siffra för järnväg med farligt gods är minst 40 meter.

Avstånd

- Zoner motsvarande navhöjd plus tre gånger rotordiametern från större kommunikationsleder och kraftledningar undantas från etablering av vindkraftsanläggning. Zoner motsvarande verkets totalhöjd, dock minst 50 meter oavsett vägtyp undantas övriga vägar och kraftledningar. Längs järnväg undantas en zon på 50 meter dock minst verkets totalhöjd. Totalhöjd är verkets navhöjd plus halva rotordiametern.

Flyg

- Runt alla flygplatser finns områden som begränsar byggnadshöjder som bör skyddas för att flygsäkerheten inte ska äventyras. Områdena skyddas genom att

byggnadsverkens höjder inte får överstiga höjdbegränsningarna. Alla byggnadsverk berörs såväl fasta (byggnader, master, vindkraftverk) som tillfälliga (byggnadskranar etc).

- Byggnadsverk med en höjd av 40 meter eller högre ska anmälas till Luftfartsverket i enlighet med Bestämmelser för Civil Luftfart - Flygplatser (BCL-F). Dessa byggnadsverk ska även hindermarkeras i enlighet med BCL-F. Byggnadsverk över 150 m ska förses med blixtljus.

Djurliv

- Vindkraftverk bör undvikas i områden som har stor betydelse för fågellivet. Samråd skall ske med Skånes Ornitologiska Förening.

Störningar

Skugga

- Viss störning från vindkraftverkens rotorblad ska kunna tålas av boende eller verksamma i närområdet. Svenska riktvärden saknas för skuggstörningar, men tyska finns. Enligt Boverket är de tyska bedömningarna också användbara för Sverige. För närvarande bedöms faktisk skuggtid om mer än 8 timmar per år som gräns, vilken ej får överskridas på störningskänslig plats. Miljööverdomstolen delar, mål 3554-02, den 16 september 2003, ovannämnda uppfattning.

Ljud

- Gällande riktvärden för ljudstörningar som kan orsakas av vindkraftverk bedöms ge acceptabla ljudnivåer. Boverkets allmänna råd 1995:1. (40 dBA utomhus vid bostäder gäller hela dygnet) Tekniska lösningar för vindkraftverk som medför att ljudstörningar i omgivningen blir lägre än gällande riktvärden ska eftersträvas. Riktvärdet för ekvivalent ljudnivå inomhus är 30 dBA. Förr användes nivån 35 dBA inomhus dagtid. För att under sommaren kunna sova med öppet fönster bör ljudnivån inte överstiga 35 dBA vid bostadshus.
- Även om många faktorer påverkar hur man uppfattar ljudet från vindkraftverk, så finns det ett klart samband mellan ljudtrycksnivå och störning; ju högre ljudtrycksnivå ju större risk att höra ljudet och också att störas av det. Det är därför viktigt vid planering av vindkraftsområden att upprätta dos-responssamband mellan ljudtrycksnivå och risk för störning så att störning kan undvikas. Eftersom faktorer relaterade till omgivningen påverkar hur ljudet uppfattas så behövs olika dos-responssamband för skilda typer av miljöer, t.ex. för jordbrukslandskap och för villaområden.

Reflexer

- Material i ett vindkraftverk som kan ge upphov till störande reflexer ska så långt möjligt undvikas. Övrig visuell störning skall minimeras.

Elektromagnetiska signalsystem

- Störningar kan uppträda i de elektromagnetiska signalsystemen vid etablering av vindkraft. Störningsproblematiken inklusive ansvarsfrågan ska tydliggöras i tillståndsprövning. TV-störningar skall åtgärdas.
- Störningar på radiokommunikationssystem beaktas vid bygglovsprövningar.

Områden som bedöms lämpliga för gruppvisa etableringar av vindkraftverk

I översiktsplanen redovisas lämpliga områden som valts med hänsyn till avstånd till närboende, säkerhetszoner, vindpotential, utbyggnadsområden samt natur- och kulturminnesvårdsintressen.

Vad landskapet tål inom områdena måste i det enskilda fallet dock alltid bedömas utifrån rådande situation, t. ex. storlek och utformning på eventuella befintliga verk m.m.

För de i översiktsplanen föreslagna gruppområdena gäller dessutom

- Etablering av enstaka vindkraftverk inom de anvisade områdena bör studeras med hänsyn till fortsatt utbyggnad till grupper.
- Etablering av vindkraftverk i områden invid/nära kommungränsen ska i likhet med ovan föregås av samråd med berörd grannkommun. Ur landskapsbildssynpunkt är det den samlade mängden och typen av verk inom ett område som är av intresse för helheten oavsett verkets "kommuntillhörighet". I princip kan som en konsekvens härav ett vindkraftsområde inom en kommun bli s.a.s. "färdigbyggt" utanför kommungränsen.
- Kraven på relativ enhetlighet på de verk som ska samverka inom en grupp bör ställas höga. Etableringen av de första verken inom ett område har således avgörande betydelse för kraven på framtida verk inom samma område.
- Detaljplan ska upprättas inom utpekade områden för att säkerställa ovanstående. Detaljplan upprättas i samband med första etableringen av enstaka verk inom respektive gruppområde.
- Ny bebyggelse av bostadshus eller störningskänslig verksamhet bör undvikas inom de föreslagna gruppområdena inklusive en skyddszon om minst 700 meter. Områdenas intresse för vindkraften bör ingå som en väsentlig del i den samlade lämplighetsbedömningen vid bygglovsprövning av ny bebyggelse.

Handlingar

Visualiseringar

- Visualiseringar av olika alternativa placeringar av vindkraftverk bör genomföras för att möjliggöra diskussion och utvärdering på ett tidigt stadium i hanteringen av tillståndsfrågan.

- Fotomontage ska ingå som ett underlag vid lokaliseringsprovning.

Koordinater

- Varje vindkraftverk provas individuellt. För att beräkning av flyghinder och telekonflikt skall kunna göras krävs koordinater med meternoggrannhet (7+7 siffror) angivet i RT 90 2,5 gon V.

Deltagande

Berörda parter som allmänhet, boende, verksamheter, institutioner, föreningar, grannkommuner m.fl. ska involveras på ett tidigt stadium i planerings- och tillståndsprocessen. Samråd och information är viktiga moment i detta arbete.

Etablering av vindkraftverk i områden invid/nära kommungränsen ska föregås av samråd med berörd grannkommun.